

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет іноземних мов
Кафедра англійської філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СЕМАНТИЧНИЙ СИНТАКСИС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітня програма «Філологія»

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Семантичний синтаксис англійської мови
Викладач	Тронь Андрій Андрійович
Контактний телефон викладача	+38 0342 596069
E-mail викладача	andriy.tron@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекційні заняття, семінарські заняття, самостійна робота
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	П'ятниця 12.00 (В умовах офлайн навчання – на платформі Zoom)
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення дисципліни є найбільш проблемні питання семантичного синтаксису англійської мови з позицій сучасних лінгвістичних теорій. Синтаксис займає центральне місце у сукупності всіх лінгвістичних дисциплін, оскільки в синтаксичному ярусі, завершальній ланці мовної структури знаходять функціональну оцінку всі засоби мови й мовлення. Курс спрямований на глибоке вивчення здобувачами теорії семантико-синтаксичних зв'язків у реченні, класифікації предикатів, їх валентності, розуміння різних потрактувань простих речень, їх типологічних виявів, вироблення вмінь і навичок аналізу словосполучень і простих речень. <u>Ключові терміни:</u> Семантика, синтаксис, семантико-синтаксична структура речення, синтаксема, предикат, суб'єкт, об'єкт, детермінант, об'єктивна і суб'єктивна модальність, пропозиція, синтаксична валентність предиката. <u>Методи навчання:</u> Інтерактивна лекція, презентації, дискусії, групова робота, індивідуальна робота, самостійна робота. <u>Методи контролю:</u> Тестування, письмова робота, письмовий фідбек до завдань.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<u>Метою</u> дисципліни є ознайомлення аспірантів із основними поняттями синтаксису словосполучення та простого речення, беручи до уваги новітні тенденції у розвитку теоретичної та навчальної граматики, проаналізувати різні погляди на проблему синтаксичних зв'язків та семантико-синтаксичних відношень, членів речення у руслі сучасних засад синтаксичної науки; навчити орієнтуватися у різних галузях філологічної науки, самостійно здійснювати дослідницькі пошуки, розвинути навички мовознавчого мислення, аналізу та оцінки. <u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є - забезпечити майбутніх фахівців необхідною базою знань для дослідницької роботи шляхом висвітлення актуальних тенденцій розвитку науки про мову,	

- сформулювати теоретичне розуміння й навички практичного застосування здобутків і теорій провідних шкіл семантичного синтаксису.

4. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність ідентифікувати та розв'язувати комплексні проблеми в галузі філології у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності й пропонувати наукові та прикладні підходи до їхнього вирішення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерування нових наукових ідей

ЗК 2. Здатність до пошуку, систематизації та критичного аналізу інформації з різних джерел;

ЗК 4. Здатність спілкуватися з науковою спільнотою українською та іноземною (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) мовами з метою презентації та обговорення результатів своєї наукової роботи в усній та письмовій формі;

ЗК 5. Усвідомлення необхідності та дотримання норм наукової етики й принципів академічної доброчесності;

ЗК 8. Уміння використовувати інформаційні та комунікаційні технології в освітньому процесі вищої школи та в науковій дослідницькій діяльності, розробляти методичне забезпечення навчального процесу у філологічній галузі;

Фахові компетентності:

ФК1. Здобуття глибинних знань у галузі філології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, опанування термінології та методології з досліджуваного наукового напрямку;

ФК2. Здатність до пошуку, опрацювання, аналізу й узагальнення інформації, систематизації та інтерпретації фактичного матеріалу для проведення самостійних наукових досліджень у галузі філології;

ФК3. Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і методологій, класичних і новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів;

ФК4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології на основі розуміння їх природи, чинників впливу, тенденцій розвитку і з використанням теоретичних та експериментальних методів;

ФК7. Здатність до лінгвокреативної та літературно-критичної діяльності в науково-інноваційній сфері;

5. Програмні результати навчання

ПРН 1. Вміти на основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загально філософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання;

ПРН 2. Знати основні класичні та новітні філологічні теорії та концепції, фундаментальні праці з обраного наукового напрямку, термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових досліджень, вміти ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з філології, розуміти актуальність теоретичних і практичних проблем в галузі дослідження;

ПРН 3. Уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію;

ПРН 4. Обирати адекватну до предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології;

ПРН 9. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й

міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі філології та міждисциплінарних досліджень;

ПРН 10. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземною мовами в усній та писемній формі: продукувати і нормативно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо).

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	20
Семінарські	10
Самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	035 Філологія	1	Н

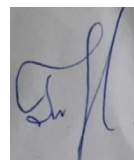
Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість годин		
	лекції	Заняття	сам.робота
Тема 1. Семантико-синтаксичний ярус синтаксичних одиниць. Поняття семантико-синтаксичної структури речення. Особливості класифікації предикатів.	2		6
Тема 2. Семантична і логічна структура речення, концептуальні підходи до їх тлумачення. Пропозиція. Пропозиційні судження. Пропозиційна настанова і модальність.	2	2	6
Тема 3. Модальність речення. Об'єктивна і суб'єктивна модальність речення. Модально-комунікативна парадигма і семантична структура речення.	2		6
Тема 4. Класифікації речень у семантичному аспекті. Семантична структура речень і типологія предикатів.	2	2	6
Тема 5. Семантична структура речення і функції глибинних відтінків. Денотативний (референційний) підхід до аналізу семантичної структури речення	2		6
Тема 6. Компоненти семантичної структури речення і члени речення. Типи предикатів, їх лексико-	2	2	6

семантична природа. Різновиди семантичної структури речення і типи ситуацій.			
Тема 7. Логічний напрям синтаксису і семантична структура речення.	2		6
Тема 8. Семантична структура речення в ономасіологічному аспекті. Детермінант. Типи детермінантів.	2	2	6
Тема 9. Семантична структура й універсальні категорії. Типи суб'єктів.	2		6
Тема 10. Семантико-синтаксична структура речення як мовна величина. Семантичний предикат як центральний компонент семантичної структури речення. Валентність предиката. Типи суб'єктів.	2	2	6
ЗАГ:	20	10	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів, що регламентовані в університеті. По закінченні курсу здобувачі отримують залік на підставі оцінок, отриманих на практичних заняттях. Максимальна кількість балів, яку здобувачі можуть отримати, відвідуючи практичні заняття – 50 балів. Передбачено письмову роботу, яка оцінюється в 20 балів. Передбачена також підсумкова контрольна робота (тестування), за яку здобувачі отримують максимально 30 балів.		
Вимоги до письмової роботи	Письмова робота до передбачає індивідуальний творчий аналіз мовного матеріалу за власним вибором на основі розглянутих на лекціях і практичних заняттях з семантичного синтаксису. До кожної роботи подається перелік завдань, які корелюють з теоретичними положеннями, на яких базуватиметься практичний аналіз, а також зразки виконання цих практичних завдань. Мовний матеріал (художні тексти, медіа тексти, кіно дискурс, тощо) для аналізу обирається здобувачами самостійно й індивідуально.		
Семінарські заняття	Оцінюється відвідуваність усіх 5 занять упродовж семестру за 5-ти бальною шкалою. Максимальна кількість балів, яку здобувач/-ка може отримати на заняттях – 50.		
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до підсумкового контролю – заліку враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали		

	підсумкового тестування.
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік. Форма здачі – комбінована.
8. Політика навчальної дисципліни	
Курс читається англійською мовою. Максимальна сума балів, яка присвоюється студентові/студентці за курс, становить 100 балів. При виставленні заліку (максимум 100 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані під час аудиторних занять, при виконанні індивідуальних письмових завдань, а також бали за тематичні контрольні роботи. Не допускається користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, а також списування та плагіат при виконанні письмових завдань. Студенти мають право відпрацювати пропущені практичні заняття у письмовій формі. Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-leap та виконанням письмових завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-induvid.-grafik.pdf Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з лінгвістики на платформах Coursera, Udeemy, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю №1, мають право перескласти залік за відомістю № 2. На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять та при виконанні індивідуальних письмових робіт. Наприкінці курсу студенти мають можливість надати фідбек щодо якості викладання дисципліни https://forms.gle/tNVZEkRtJ6sQyAAR9	
9. Рекомендована література	
1. Загнітко А.П. Теорія сучасного синтаксису. Донецьк: ДонДУ, 2006. 378 с. https://www.ukrainistik.edu.rs/preuzimanje/UKR_sintaksis.pdf 2. Кононенко В.І. Нові тенденції у розвитку сучасного синтаксису // Укр. мова і літ. в школі. 1972. № 1. С.19-28. (бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника) 3. Fillmore C.J. Frames and the semantics of understanding // QS. 1985. Vol. 5. https://www1.icsi.berkeley.edu/pubs/ai/framesand85.pdf 4. Freidin R. Foundations of general syntax. Cambridge (Mass.), 1992. https://www.researchgate.net/profile/Raphael-Salkie-2/publication/248670088_F_Freidin_Foundations_of_generative_syntax_Current_Studies_in_Linguistics_21/links/570d04e508ae3199889b47e5/F-Freidin-Foundations-of-generative-syntax-Current-Studies-in-Linguistics-21.pdf 5. Green G, Morgan J.L. Practical guide to syntactic analysis. Second edition. Stranfort, 1996. https://web.stanford.edu/group/cslipublications/cslipublications/pdf/1575863480.pdf 6. Seuren P. Semantic Syntax: Second Revised Addition. Brill, 2017. ISBN: 978-0-631-16006-9	

Викладач: Тронь А.А.

A small, square image showing a handwritten signature in blue ink. The signature appears to be 'A.A. Tron'.